

Kramer kontra Kramer

új film

Színes, szinkronizált amerikai film, Avery Corman regénye nyomán írta: Robert Benton. Fényképezte: Nestor Almendros és Joe Coffey. Zene: Henry Purcell műveiből John Kander feldolgozásában. Rendezte: Robert Benton. Főbb szereplők: Dustin Hoffman, Meryl Streep, Justin Henry.

E film készítői az 1980-as Oscar-díjak kiosztásakor alig győzték hazavinni a jutalmakat, kitüntetések. A főszereplő Dustin Hoffman teljesítménye a legjobb férfialakításnak találtott, Meryl Streep a legjobb női mellékszereplőnek — valószínűleg mindketten sokkal inkább megérdemelték, mint maga a film, amely mellékesen egyebek között a legjobb filmnek odaítélte díjat kapta meg.

A történet teljesen szokványos, majdhogynem banális, és erősen giccsyanús. A megcsokonuló családok, úgy látszik, egyáltalán nemcsak európai problematikáját Robert Benton pofonegyszerű csavarintással teszi némi-képpen originalissá: a feleség hagyja ott férjét, hétéves kisfiuk a férfivel marad. Ami következik: a két szülőt kényszerűen egyszemélyben helyettesítő apa egyre inkább fölény magasodó, már-már hősiessé mitizált alakja, Gyermeknevelői ténykedése következtében még állását is elveszti. Annál baj legyen, a film jóvoltából annál inkább halad a biztos és teljes megdicsőülés felé. Hogy végül a másfél év után gyermekét visszakapni akaró anya is megmondja magát, lélektanilag teljesen hiteltelenül ugyan, ám hogy a néző, körülbelül a harmadik telesírt zsebkendő után, katartikus megtisztulással távozhasson a mozi. Hiába, az amerikai filmekben nem lehet csalódni. Főleg, ha nem is akarunk.

Néhány valóban megkapó, kedves jelenet — atya és gyermeke közös otthoni aglegyenkedéseivel kapcsolatos — ad ugyan némi kellemes üdülést a Kramer kontra

Kramernek, de ez önmagában fölényebb kevés. Akárcsak a gyermekszereplő Justin Henry fitos gyermekreklám-arcocskája: ő aztán pontosan, hajszálra olyan angyalarcú apróság, mint a világ összes tévéadásainak népszerű gyermekszereplői. Jólnevelt, kedves, aranyos, reakciói pedig teljesen szokványosak. Hűek a filmhez. Benton ugyan meg akarja mutatni azt is, hogy bizony, bizony, egy gyerekkel baj is akad ám, elkenyézettetés is lehet, és nem akarja megenni a vacsorát, mert fagyalatra vágyik — de eme „realisztikus” törekvés is oly súlton túljártott lett, hogy a szükséges két jótékony atyai pofon helyett a rakoncátlankodó kölyök még akkor is csökönyösködik, midőn jó édesapja már magánkívül ordibál.

A házastársi és a szülői szeretet körül örvénylő emberi tragédiáknak csak lany-

ha fuvallata csaphat meg bennünket. Eme érzelmes, gyermekcentrikus „love story” világsikere mégis érthető. Benton ügyes szakember: úgy adja azt, amit kell, hogy minden érintett önmagának önkéntelenül is erkölcsi feloldást adhat. Hiszen aki családját elhagyja, s mégis szereti gyermekét, saját önmegvalósításának gondoljait tesz így, értsük hát meg. Akit elhagyta, annak meg kell küzdenie elhagyatottságával, mindezt gyermeknevelési gondokkal tetveze. A kisgyerek pedig? Szegény drága, ártatlan kis angyal... Hogy mindezt mennyire nélkülözi a mélységet, a bonyolult emberi kapcsolatok valóságos vizsgálatát, a realitást, mennyire felszínes és könnyezacskókat feszegetően érzélgős — nem érdekes.

Szeressük egymást, gyerekek!
Domonkos László

Pedagógiai pályázat

Öt évre szóló országos pedagógiai pályázatot hirdetett a Művelődési Minisztérium, a Magyar Pedagógiai Társaság és az Országos Pedagógiai Intézet. A pályázat célja, hogy a pedagógusok, a népművelők, a pszichológusok és más szakemberek az úttörővezetők ismertessék az óvodai, az iskolai nevelés-oktatásban, a pedagógus-továbbképzésben, a gyermekvédelmi és a mozgalmi munkában szerzett tapasztalataikat, tájékozzanak ezekkel kapcsolatos problémáikat, azok okait, tegyenek javaslatokat a nevelés-oktatás továbbfejlesztésére, segítsék elő a bevált nevelési-oktatási módszerek, a pedagógiai kutatások eredményeinek széles körű alkalmazását. A középtávú pályázattal is a tervszerű, az elmélyült kutatást, elemzést kívánják előmozdítani a meghirdetők.

Ez évre a képességfejlesztés, a tehetséggondozás témát a következők estendőre a gyermekek, a tanulóifjúság munkára nevelésével, a munkához való szocializációs viszony kialakításának lehetőségeivel, módszereivel kapcsolatos kérdéseket ajánlották. A mai diák a pedagógus szemével című témát 1983-ra jelölték meg a felhívásban. 1984-ben a nevelési-oktatási intézmények és környezetük kérdéskörrel, 1985-ben pedig az iskolán kívüli nevelés szerepével, hatásával foglalkozhatnak a pályázók.

A pályaműveket a megyei pedagógus-továbbképző intézetekhez kell beküldeni minden év szeptember 10-ig. Ezeket a megyékben értékelik, s legmegfelelőbbeket október 10-ig az Országos Pedagógiai Intézetbe továbbítják. A pályázat eredményét minden év december 15-ig ismertetik.

Egységes ingatlan- nyilvántartás

Országosan új, egységes ingatlan-nyilvántartás készül, a munkálatok befejezéséhez közelednek — erről tájékoztatta Egri Antal, a MEM Országos Földügyi és Térképészeti Hivatalának helyettes vezetője szerdán a minisztériumban az újságírókat.

Az eljárás során 7,5 millió ingatlan adatait kellett a helyszínen ellenőrizni, 1,7 millióét módosították. A tulajdonjog és az adatok egyeztetésére a földhivatalok 4,8 millió tulajdonost hívtak meg. Az érdekeltek közreműködésével vált lehetővé több mint 500 ezer ingatlanra vonatkozóan a tulajdonjog, 1,5 millió ingatlan esetében pedig az egyéb jogok rendezése (haszonélvezeti jog, jelzálog, más terhek és tilalmak). Összességében 7,5 millió ingatlan csaknem felénél állapították meg olyan eltérést a földhivatalok, amit utólag kellett rendezni.

A széles körű tájékoztató munka ellenére több mint 500 ezer ingatlan tulajdonosa nem vett részt az adatok egyeztetésén. Ez a közmbősség azzal jár, hogy a korábbi teleklönyvek adata kerül az új ingatlan-nyilvántartásba, és a későbbi rendezés jelentős többletköltséget, utánjárást okoz az érdekelteknek.

Az új nyilvántartással szemben alapvető követelmény, hogy ne csak elkészítése időpontjában, hanem mindenkor egyezzenek a valósággal, a tényleges állapottal. Ezért az újabb és újabb változásokat folyamatosan jegyzik be. Erre csak akkor van lehetőség, ha az érintettek a változásokat közlik is a földhivattal. Erre 30 napon belül van lehetőségük. A határidő betartását saját érdekük is indokolja, mert a mulasztás jelentős hátránnyal: bírsággal jár.

Az új ingatlan-nyilvántartás különben nyilvános, annak tartalmát az érdekeltek megtekinthetik, róla másolatokat kérhetnek.

Díszlet a Szuszanyinhoz

Somogyi Károlyné felvétele
Viktor Volszkij tervező, Vagyim Milkov rendező és Vastagh Attila scenikus, a játékok műszaki vezetője

Kétnapos „vendég szereplésre” érkezett Szegedre a Moszkvai Nagyszínház két vezető szakembere, Vagyim Milkov rendező és Viktor Volszkij díszlettervező, hogy a Szegedi Szabadtéri Játékok igazgatóságán megtárgyalják Glinka Ivan Szuszanyin című operája előadásának díszleteit és rendezését érintő kérdéseket.

A háromfelvonásos opera az idej szabadtéri játékok nyitóelőadásaként, július 18-án kerül első ízben színpadra. A mostani díszletátvételi

megbeszélés jól sikerült, mivel a tervező a háromfelvonásos operához nagy díszletképet készített, amely jól variálható, és megfelelő lehetőséget biztosít a hat kép változásához. A díszletterv különben nagy feladat elé állította a tervező művészt, mivel az opera erdőben játszódik, és az ellentmondást, a mesterséges és természetes környezet között, sikerült megfelelőképpen áthidalni látványos, monumentális díszlettel.

Kiállítások Bartók emlékére

Bartók Béla születésének 100. évfordulója tiszteletére a szegedi megemlékezések sorában több kiállítás nyílik holnap, pénteken délután a zeneköltőről elnevezett művelődési központban. Délután

6 órakor nyitja meg Tandi Lajos újságíró azt a képzőművészeti kiállítást, melynek alkotásait Bartók művei inspirálták. A művek jó részét a bartóki életpálya egyik központi darabja, a Cantata Profana ihlette. A grafikákat, festményeket, szobrokat, textilműveket bemutató kiállítás résztvevői Berki Viola, Czinka Ferenc, Csohány Kálmán, Feledy Gyula, Kass János, Kecskés Ágnes, Kopasz Márta, Kotsits Nagy Margit, Pataki Ferenc, Raszler Károly, Réber László, Szabó Iván, Szalay Ferenc, Tóth László, Varga Győző, Vasas Károly, Zoltánfy István. A megnyitón közreműködik a Bartók kamarakórus Rozgonyi Eva vezényletével.

Kass János grafikusművész Bartók A kékszakállú herceg vára című művéhez készített tizenegy színes illusztrációját a művelődési központ előcsarnokában mutatják be.

Reisman Mariann fotóművész hat nagyméretű eredeti Bartók fotográfiája képei annak a dokumentum-kiállításnak a gerincét, mely a művelődési központ B galériájában kották, fotók, levelek, könyvek segítségével mutatja be a zeneszerző pályáját, művészetének utóéletét. A kiállítások március végéig tekinthetők meg naponta 14 és 19 óra között.

Ezek a kiállítások teremtenek méltó környezetet ahhoz az emlékeztető, melyet a Bartók Béla Művelődési Központ nagyterében március 20-án, pénteken este 7 órakor rendeznek. A Bartók-emlékest vendége lesz Juhász Ferenc Kossuth-díjas költő, Kass János Munkácsy-díjas grafikusművész, Kocsis Zoltán Kossuth-díjas zongoraművész, Kurtág György Erkel-díjas zeneszerző, Nagy Attila Jászai-díjas színművész, Szalay Ferenc Munkácsy-díjas festőművész. A Bartók-idézést Falvy Zoltán, az MTA Bartók Archivumának igazgatója vezeti.

Gémes Eszter

Történetek Rúza Sándorról

Fáni kudarc

— Olyan feleséged neköd is lehetők, mint neki! Hiába is tagadod, Imre, té is szeretsz, csak nem meröd mondani. Azt hiszed, nem látom! Csak azt nem értöm mér nem szósz? Mér tagadod? Olyan könnyen ő lehetne intézni mindönt. Itthagynánk az Alföldet, elmönnénk a Bakonyba, kocsmát nyitnánk, ott is vannak btyárok, mög még ketten is működhetnek! Senni ké tanná, kik vagyunk! Péz van. Vagy birtokot vönnénk, dógoznánk. Mi bajunk lehetne! Nálam a nyakamba az aranytalléros láda kücsa, amit a pálosokt rabótunk.

— Fáni! Ha beleörülnék a szerelömbe, még akkó sé csalnám mög Sándort! Mondjad, hogy vázjam ki a szívem, tögvem elébed, azt mög tudom tönni, de hogy Sándort csúffá tögvem, azt nem! Né is halljak ilyen beszédöt töled!

A beszédet kocsiörgés zavará meg. Felugrálnak a sumarak közül, kukucsálnak kifelé.

— A Tályogos gverökök, két csikót hoztak eladni — mondja Imre.

— El is kelték, mer nincsenek a saroglya után kövte. Állítsuk lé őket — mondja Fáni.

— Nem löhet! Mordályos koltjuk van; mikö négyen möntünk, hogy a négy csiköt elugratjuk, mind a négy Tályogosnál mordály volt. Mér olyan nem értünk, btyvárbabak vötak a btyváná. A kutyák mög ránk! Csúnya cécó vót ott! De azér okkámóddá csak ekötöttük vóna, de mán ehun van é! Eladták az orrunk elül, így kettöt. Másján mög egy hete a másik kettöt.

Nem merték a két Tályogost megállítani, hanem jött egy magányos kocsi, papucos volt. Ez azt eszelte ki, hogy délután fogdossák a kocsikat el a btyvárok. Ezért ő mindig napáldozatba in-

dult. Két öreg cselédült a kocsin, férfi és feleség.

— Állj! Kezeket föl! — ordít Fáni.

Mindent kikutattak, az ülésládában, az asszony harisnyaszárában, papucs fejében belenvomkodva találták meg a pénzt. Sirt, a két öreg, kifosztottan útnak engedték őket. Ök is előfűtventették a lovaikat, indultak hazafelé, Fáni, mivel biztos benne, hogy Imre szereti, útközben is örökké nyagatja:

— A pénz mögvan, akár hónap indúhatunk! Hallgass rám! Nem jobb lösz, ha nem üldöz a vármögve?

— Nem vétök Sándornak!

— Csak ezér? Az nem vétök, ha kettö szereti egymást. Engedni kell útjukra; az vét, aki ebbe akadályoz.

— Csak mán hazaérne ez a Sándor! — fohászokdik Imre.

— Gyere oda az én fekhelyemhez estére! — csalja Fáni.

— Nem mék! Tizen vagyunk, közöpre fekszök!

— Mér nem szerü?

— Mer az ifiasszony odagyünne! — mondja Imre.

— De afektász! Úgy töszöl, mintha nem szeretné!

— Hallgass, te kényvöl! — így Imre.

— Olyan boldogak lönnénk, olyan hú lönnék hozzád, mint galamb a párjához.

— Mint Sándorhó, ugyé?

— Nem! Nem! Té más vagy!

Átöleli, csókolni akarja, Imre tasztítja magától, de vére másdiktál. Engedi magát szeretni, de nem viszonozza.

— Add neköm a parázsfejú gyürüd, nekem az úgy tetszik.

— Dehogy adom, Örsének nem adtam, mán akkó csak neköd nem adom!

— Csak ideig-óraig! — mondja Fáni.

Annyit megenged Imre, hogy hadd teljen kedve. Felhúzza Fáni a saját ujjára. A pihenőjük megszakad, folytatják útjukat. Jó későre értek haza. Sándorék is megérkeztek. A szárított húsnak a nagy része már el volt helyezve szellös görékban, felházakban.

Sándor szomorú volt, nem beszélt. Különben is kevés beszédü volt, feleletei kurták, furcsák voltak. Sokszor egy szöböl megértették, akik ismerték a modorát.

— Mi bán, cimborám? — kérdé Imre.

— Két ártatlan embör halt mög a héten, nem mén lé a lelkömrü, ha ugyan van neköm!

— Kik voltak?

— Egyiket sé üsmertem.

— Kártvázzunk! — javasolta Fáni.

Egy betyár egy löbört leterített, arra telepedtek le törökülésbe kártvázni. Sándor tartotta a bankot.

— Hadd oszoljon a büm! — mondja.

— Mögütöm a bankot! — mondja Imre.

— Üsd! Elötted van! — szól Sándor.

Megütötte, el is nyerte, két desznoval ki is húzta a bankot.

— Vidd, öröd, ha a tied! — feleli Sándor.

Imrere kerül a banktartás. Egy betyár megüti, tizenegyre disznó ment, bebukott.

— Guberáld be! — mondja Imre.

Fáni a sor.

— Mögütöm a bankot.

Kezében szorongatja a piros disznót.

— Sok lösz a!

— Neköm semmi sém sok, mög a szerelöm sé!

Disznója van, rámegy a kis alsó, Fáni széne változik.

— Eressz el — mondja Fáni.

— Té akartad, hát lögyön!

Tizenháromra befut a tizes.

— Bebuktam — lecsapja a kártványt. — Sok ez a bank! Adj pénzt, Sándor!

— Nem adok én! Mér nem annyit üt az ifiasszony, amennyi díze van?

— Ejnye, ejnye! Hát nem egy a kuckó a kemöncévé?

— De nem ám! Mer a kemincébe mögsül a könyér, de a kuckóba nem ám!

Sándor nagyon föl volt puskaporozva, mert már játék közben meglátta Fáni ujján a gyürüt. Azt a parázsfejú gyürüt, amit még Örsének sem adott oda Imre. Gyanúja így is volt, ezt igazolni vélte a gyürü.

Tovább nem bírt magán uralkodni.

— Imre! Hadd abba a kártványt, vödd magadhoz a pisztolyt, oszt gyérünk ki!

— Csak ketten? — szól Imre.

— Ölegek vagyunk!

Elővezették a lovakat, indulni akartak.

(Folytatjuk.)